

STRÖMSTAD AKADEMIS FRIA SKRIFTSERIE

Gudmund Bergqvist

Cannabis den 12. landsplågan

En översikt i ett angeläget ämne

Nr 5, augusti 2017

ISBN 978-91-86607-38-8

Strömstad akademis styrelse beslutade 24 juli 2013 att inrätta Strömstad Akademis Fria Skriftserie med följande riktlinjer:

Ledamöter i Strömstad akademi har rätt att utan granskning få manuskript publicerade elektroniskt i Strömstad akademis fria skriftserie. Det enda som gäller är att författaren ansvarar för innehållet och för att det inte strider mot svensk lag eller innehåller copyrightskyddat material. Manus skickas direkt till webansvarig.

Cannabis den 12.e landsplågan

En översikt i ett angeläget ämne

Gudmund Bergqvist

Innehållsförteckning

	Sid
Abstracts	04
Inledning	06
Historik	07
Skador mm	08
Medicinsk marijuana	09
Cannabis och legalisering	11
Big marijuana	13
Förebyggande	14
Sammanfattning	15
Litteraturlista	15

Abstrakt.

Cannabis är den vanligaste narkotiska drogen i både vårt land och hela världen. Folk i allmänhet är ofta okunniga om hur skadlig inverkan den har på både enskilda individer och samhället. Detta har visats dels med tekniska metoder som MRI (magnetic resonance imaging) och andra metoder för studera hjärnan liksom även stora statistiska materiel beträffande såväl medicinska skador hos individer men även dess effekter på samhället.

En drogliberal rörelse stödd av starka ekonomiska intressen strävar att legalisera drogen möjligtvis för att ha den som ersättning för den tobaksindustri som minskar. Ett antal US delstater har givet efter för dessa rörelser. "Akuta effekter" som ökad risk för trafikolyckor, ointresse i skolan men också långsiktiga skador som bestående IQ-nedsättning, missbruk av andra narkotika, ökad förekomst av psykosor av olika slag men även somatiska sjukdomar som lungcancer, hjärtsjukdomar och en överdödlighet både på kort och lång sikt.

Problem kring så kallad legalisering och "medicinsk marijuana" diskuteras liksom behovet och olika metoder för prevention. Att förebygga är det mest effektiva !

Kampen för att skydda vår ungdom och vårt samhälle från denna pest måste fortsätta !.

Keywords Historik, effekter ,fysiska och psykiska skador,legalisering, prevention.

Cannabis the 12th scourge.

A review on an important subject

Abstract: Cannabis is the most common narcotic drug used in our country and the whole world.

Common people are often unaware of its negative impact on man and society. which has been proven with various methods as MRI (Magnetic Resonance Imaging) and other technological tools as well as large statistical materials regarding medical effects on individuals as well as effects on society.

Damages might be “acute” as increasing number of traffic accidents, lack of interest in school but also long term as increased risk of dropping out of school, a remaining lowering of IQ, increasing tendency to use alcohol as well as other narcotic drugs, increased mortality, anxiety, depression and schizophrenia as well as physical diseases as chronic obstructive pulmonary disease ,pulmonary carcinoma and heart-vascular disease.

A drug libertarian movement works to legalize it with support of people and companies that see this as a future field for large incomes replacing the failing ”tobacco industry”.A number of US states have unfortunately succumbed to those ideas. Those problems are discussed as well as the importance of prevention. Various methods are described. Prevention is most effective method medically and economically. The struggle to keep our youth and society from this pest must continue.!

Keywords History, effects, physical and mental damages, legalization, prevention

Inledning

Användningen av alkohol och droger medför för samhället stora utgifter och medför för enskilda och deras anhöriga stort lidande på olika plan. Det är också förenat med en överdödlighet både akut och på lång sikt. Larsson G (1), Olsson P (2), Volkow Nora (3) Ramström J (4, 5) Danielsson Anna -Karin & Allebeck P (6)

I Sverige har man de sista åren noterat ett kraftigt antal akuta dödsfall och en del har ansett att detta beror på ändrade rättsmedicinska regler men det förnekas bestämt av rättsmedicinerna Thiblin I & Fugelstad Anna (7), som påpekar att en folkhälsokatastrof håller på att utvecklas. De skadliga effekterna av alkohol och droger som heroin, kokain etc. är alltså välkända för alla, medan skadorna av cannabis (marijuana) tyvärr är mera okända och ofta förnekas av dels en drogliberal rörelse uppbackad av stora ekonomiska intressen, den s.k. Big Marijuana (2) men också av och en del okunniga och naiva politiker. Politiska ungdomsförbund har här visat en verklighetsfrämmande attityd. På olika internet sajter skriver många om cannabis underbara och ofarliga egenskaper, vilket ej överensstämmer med den krassa verkligheten! En del av den "cannabispositiva" rörelsen är av klart sektliknande karaktär.

Vad är cannabis

Från hampväxten (*Cannabis sativa* och *cannabis indica*) kan extraheras ett antal föreningar av typ cannabinoider. De finns flera hundra kemiska föreningar i växten och över 60 olika cannabinoider men den som eftersträvas av brukarna är THC (delta⁹tetracannabinol), som ger berusningseffekten.

De olika produkterna är antingen som torkade löv-honblommor -marijuana eller som kåda - hasch. Vanligen sker intaget via rökning men hasch kan vara inblandad i oljor och den sista tiden har man i USA även blandat in cannabis i matvaror i form av kakor och till och med drycker och man nämner dem "edibles". Dessa kan vara speciellt lömska med mycket stora doser THC betydligt större än som rökning ger.

Cannabisprodukter är också kända under ett antal namn -smeknamn som bland annat för marijuana t.ex. : weed, grönt, mary jane, ved, gräs eller ganja. Hasch kallas ofta afghan ,braj eller brash.

Det finns också en annan verksamt cannabiol: cannabidiol (CBD) ,som delvis har en antagonistisk effekt mot THC. I cannabis preparat för några decennier sedan var halten av CBD 2-3 % men i nuvarande som odlats fram med växtförädlingsteknik är halten endast bråkdelen av 1 %. Detta kan vara en av förklaringarna till att man nu ser betydligt mera skador än tidigare liksom att man genom ett effektivt förädlingsarbete har man lyckats på några årtionden höja procenthalten THC från 3-5 % till 16 till 20 % och ibland ännu mera .Dagens cannabispreparat är alltså mångdubbelt starkare än de som användes för en generation sedan !.Många är ovetande om detta och anför skadefrekvens och biverkningar för dåvarande preparat! (2)

Historik

Hampa har odlats i tusentals år kanske 10000 och kommer ursprungligen från Centralasien. Man har använt det för fibrer till kläder och rep, djurfoder och oljor men även för berusning . I Kina känt åtminstone i 6000 år. Den tidigaste skriftliga beskrivningen av cannabis för berusning är gjord av Herodotos som beskriver hur skyterna berusade sig. Grekerna och romarna kände alltså till den.

Från medeltidens Egypten talas om utbrett missbruk. Detta spreds via arabvärlden till Afrika och på 1500 talet med spanjorerna till Sydamerika. Sedan 1900 talet har den spridits i västvärlden från Sydamerika till först USA och sedan mera allmänt till Europa. Dock finns beskrivning av sådan enstaka missbruk från 1800talet – franska författare som Victor Hugo och Charles Baudelaire var medlemmar i en klubb där man rökte cannabis.

En lustig detalj är att Carl von Linné (1753) gav den en speciell beteckning i sin stora nomenklatur. Man använde då framför allt växten för tillverkning av rep och tyger. (Wikipedia)

Effekter

Marijuana innehåller många olika så kallade cannabioler, men den som ger den berusning vilken eftersöks är THC (tetrahydrocannabinol). Den binder sig till delar av hjärnan som både frontallob, temporallob och i centrala delar av hjärnan som hippocampus och amygdala. (Ashtari M et al (9,10)

Då THC är fettlöslig utsöndras det långsamt dvs. kan ha effekt upp till 4-6 veckor efter ett enda intag. Detta betyder att den som använder det regelbundet alltid är påverkad!

Ruset kan indelas i olika faser och kommer olika snabbt beroende på hur intagits - via rök eller oralt. **Akut** efter 30 min slöhet, fritttrighet och eufori vilken kan var några timmar. Bland fysiska effekter vid akut rus märks röda ögonvitor, dilaterade pupiller och hjärtklappning.

En **kronisk påverkan** finns i drygt 1 månad i i form av ointresse, tröghet och oförmåga ta beslut. Under ett par dagar efter intag finns en nedsatt motorisk-neurologisk reaktionsförmåga. Det kroniska ruset är speciellt förrädiskt då vederbörande ej tror att de är påverkade.

Skador

De sista åren har forskning visat ett antal negativa effekter som man ej tidigare kände till. Man har här använt nya metoder för hjärnstudier som olika bilddiagnostiska metoder som mäter aktivitet i olika delar av hjärnan, EEG samt -neuropsykologiska tester och hälsovårdsstatistik men även i djurförsök som visar bestående morfologiska förändringar motsvarande de som man sett med bilddiagnostisk metoder hos människa. Ellgren Maria et al (8)

De bilddiagnostiska metoder som använts har varit functional Magnetic Resonance Imaging (fMRI) och Diffusion Tension Imaging (DTI) (en förfinad variant av MRI)

Man har med dess metoder som tidigare nämnts funnit förändringar såväl i frontallob, temporallob som i centrala delar av hjärnan som hippocampus och amygdala.

I sin omfattande litteraturgenomgång sammanfattar och refererar P Olsson (2) till bestående förändringar i hjärnan och försämring av intellektuell och känslomässig förmåga alltså även på lång sikt beträffande olika kognitiva och emotionella funktioner vilka beskrives i en rad av artiklar (2,3,5,6,11,12)

Den långsamma utsöndringen (upp till 4-6 v) av THC på grund av dess fettlöslighet medför att personer som nyttjar marijuana regelbundet är permanent påverkade med bristande initiativförmåga, ointresse för omvärlden, nedsatt motorisk-neurologisk reaktionsförmåga och precision dvs. risk vid bilkörning, Ångest och depressioner är vidare vanliga biverkningar Ramström J(4, 5)

Erfarenheterna från delstaten Colorado i USA som infört "fritt cannabis" för alla över 21 år har varit klara med ett kraftigt ökande antal trafikolyckor och även dödliga sådana vilket avviker från riksgenomsnittets sjunkande antal dödsolyckor. Washington Post (13) och Rocky Mountain High Intensity Drug Trafficking Area(14,15) liksom ett ökat antal inläggningar på sjukhus med cannabisförgiftning.

Dessutom har man funnit ett ökat antal förgiftningar med cannabis hos ungdomar och även mindre barn! Tros att det endast kan ges till dem över 21 år Vilket visar på risken om barn finns i droginfesterade miljöer.

Risken för allvarliga olyckor finns ju även andra områden t.ex. inom byggverksamhet.

Marijuanaanvändarna har en ökad risk att drabbas av både akuta psykosor som bland annat visats i en storstudie angående akuta psykosor i London där en stor del var utlösta av cannabis.

Di Forti Marta et al (16) men även kroniska som schizofreni vilket påpekas i en annan översikt .(Moore Teresa (17)

I flera undersökning av svenska värnpliktiga visade sig risken att insjukna i schizofreni var 2-6 ggr högre hos cannabissmissbrukare .(18, 19)

Dessutom var i det svenska materialet risken att dö före 60 år betydligt större bland de som använt cannabis

I Missbruket leder även till somatiska sjukdomar - lungsjukdomar som kronisk obstruktiv lungsjukdom -(KOL) liksom en ökad frekvens av cancer i luftvägarna och ökad risk för hjärtsjukdom.(2,3,4,5,6,12)

Mera kring mental -psykologisk påverkan

I en av största och bäst gjorda studierna på långvarig inverkan av cannabisbruk i ungdomen har man följt olika grupper av personer från 13-38 års ålder i *Dunedin*, New Zealand, bland annat med intelligenstestningar på samma personer .De som missbrukat cannabis i unga år visade permanenta skador i form av en intelligenskvotssänkning på 8-10 enheter och liksom i andra studier visade den att de som börjar som unga har en kvarstående emotionell omognad. De som slutat med cannabis efter ett antal år hade ingen normalisering, det vill säga skadorna var permanenta. Studien anses vara synnerligen välgjord. Meier Madeline et al (20)

Vid fortsatta studier av detta materiel rapporterar Fergusson D (21) att de som rökt mer än 400 gånger hade endast 25 % framgång i studier jämfört med en grupp som ej rökt cannabis.

Ramström J (4,5) påpekar även risken för depressioner, suicid, samt för dem i unga år en risk att få en stagnerad psykosocial utveckling ,oförmåga att planera långsiktigt och en uttalad brist på motivation - allt ledande till skolk och att sluta skolan utan betyg. Kroniskt missbruk medför vidare ökad risk för kriminalitet och utstötning och till lågt värde på arbetsmarknaden och långvarig arbetslöshet. De som använder marijuana regelbundet har i stor utsträckning ett blandmissbruk tobak-alkohol och andra narkotika vilket visats i flertal,olika studier .Vid dödsfall i överdos finner man ofta även cannabis i proverna. Ofta är cannabissmissbruket ingångsport till användande av andra droger. Allt fler orsakssamband har bekräftats mellan cannabisrökning och psykiska störningar och funktionsnedsättningar med förändring av hela personligheten med kroniska svårigheter och att personen tillgriper olika manipulativa strategier för att klara sig. Det anses vidare kunna förvärra en befintlig störning och utlösa en latent psykisk sjukdom.

Lundqvist T(21) beskrev redan i sin avhandling 1995 en rad kognitiva besvär av cannabisrökning och i en sammanfattning och uppföljning av dels hans och andras forskning i DN (22) påtalas för allmänheten klart hur cannabis rökning hos unga förhindrar utvecklingen från tonårshjärna till vuxenhjärna dvs. ej åldras psykologiskt , hur både arbetsminnet och minnet för självkänedom försämras, man blir trög – får en så kallad ”teflonhjärna”. Förändringar med nedsatt empati, oförmåga att lyssna på och respektera andra och dålig motivation och talar även om risken för bilkörning hos missbrukare. Vidare påtalas

bristande impuls kontroll och stundtals aggressivitet och att cannabis ”urholkar dig känslomässigt som individ”.

Cannabis i Stockholms län(6) (Danielsson Anna-Karin & Allebeck P). Konsumtion och konsekvenser beskriver olika biverkningar av cannabis och dess följder och innehåller en lång referenslista.

Biverkningarna av marijuana är så pass välkända och väldokumenterade att de tas upp i officiella meddelanden som t.ex en utförlig beskrivning i 1177 vårdguiden (11) en officiell publikation från landets landsting och regioner liksom även officiellt av WHO (FN:s världshälsoorganisation) år 2016 (12)

Det påpekas vidare att personer med cannabismissbruk har i högre grad en psykiatrisk komorbiditet än en normalpopulation, med depressioner, mani, olika ångestsyndrom liksom efter längre tids missbruk kan symtom som apati, minnessvårigheter ,humörsvängningar förändrad verklighetsuppfattning och utvecklande av schizofrena symtom(11)De som söker för missbruk eller beroende har i 30-50 % en psykisk sjukdom! (23)

Ett speciellt problem med drogmissbrukare är deras relation till sina barn och hur barnen påverkas av missbruket. Socialstyrelsen Vägledning.(2009.)(23)Studier visar dels en ökad risk för barnen att själva hamna i missbruk dels få psykiska sjukdomar liksom att ångest och depressioner är vanliga liksom kognitiva och sociala avvikelser., liksom att även en försämrad längd-viktutveckling förekommer.

Orsaken till barnens besvär anses vara föräldrarnas bristande lyhördhet för barnens behov,bristande engagemang att delta i barnens aktiviteter, dålig empati, bristande omvårdnad och avsaknad av trygghet , inkonsekvent gränssättning, oförutsägbarhet, aggressivitet, opålitlighet och lögn. Våld mot partner och barn är vanligt och ger för barnet bestående psykiska besvär. Misshandeln är inte sällan grov och kan ge bestående hjärnskador och till och med leda till döden. Det finns vidare en ökad risk för olycksfall.

Många studier har visat samvariation med våld och de finns tom de som anekdotiskt förknippats cannabis med terrorattacker allt ifrån de ursprungliga ”assassins” (haschbrukare) i medeltidens Mellan Östern till dagens terrorattacker där gärningsmännen ofta varit eller är aktiv missbrukare (2)

Blandmissbruk

I stora materiel kring missbrukare som söker eller får vård framkommer att det är synnerligen vanligt med så kallat blandmissbruk.,De som regelbundet använder cannabis använder troligen även mycket alkohol , tobak och även andra droger.(24)

Man talar om cannabis som en inkörsport till andra droger. ” the gateway hypothesis” tidigare kallad ”the stepping stone hypothesis” där vissa droger som tobak och alkohol ökar risken att senare använda cannabis och detta i sin tur tyngre droger Ellgren Maria (25),Fergusson DM(26,27)

Tobaksrökning är ofta ingångsporten till att ungdomar startar röka cannabis. Cannabisrökning kräver att kunna dra halsbloss!

Beroendeframkallande

Man ansåg tidigare att cannabis endast var psykologiskt beroende framkallande,. Detta är fel. Det är även fysiskt beroendeframkallande.

Olika droger har klassats -graderats för sin beroende framkallande effekt.

Den är störst för nikotin sedan heroin . Cannabis är mindre än för dem. Tidigare ansågs cannabis vara mindre beroendeframkallande än alkohol, men med de nya preparaten med hög % THC stämmer ej detta. Hall W (28)

Cannabis och skador på miljö och samhälle

Cannabis odlingar ger inte bara skador på människor genom sitt användande av droger men även skador på miljön. Odlingarna sker huvudsakligen i växthus och kräver både mycket elektricitet och vatten. De är betydligt mer vattenkrävande än vanliga odlingar. I Kalifornien som har en stor mängd cannabisodlingar har detta medfört en press på vattenreserverna. (Patterson B (29) Dessutom har en del plantor behandlats med förbjudna pesticider.(Kegö W& Leijonmark E (30)

Hur narkotikaindustrin påverkar samhällen genom miljöförstöring, stöd åt kriminella, stöd åt människohandel och terrorism påpekas i en broschyr från socialstyrelsen (Kegö W&Leijonmark E (31)

Medicinsk marijuana.

Medicinsk marijuana är infört i en rad av USA:s delstater. Det delas ut på olika speciella dispensärer efter att någon fått intyg - ett så kallat ” red card ” från läkare, men kraven på indikation är svaga (2) Det säljes alltså ej på vanliga apotek !!

Användningsområde är en rad olika besvär. t.ex. ryggvärk, multipel skleros(MS), AIDS, glaukom,illamående m m En del med MS kanske får lindring . Det finns andra effektivare medel t.ex. mot värk är salicylsyra, ibuprofen etc. överlägsna. .

Av de som erhåller så kallad medicinsk marijuana i Colorado var flertalet unga män i 20årsåldern med ”ryggvärk ” (2) dvs. det finns skäl att anta att man på detta sätt förser missbrukaren med varan (SAM 2016) (Smart Approaches to Marijuana)(34)

Det finns också THC som läkemedel i form av spray (Sativex) i Sverige och en del andra länder men efterfrågan är mycket liten. Den innehåller THC och CBD i lika mängder och ger inget rus !

I de stater som har så kallad medicinsk marijuana har detta kommit fram efter folkomröstningar. Federala myndigheter i USA är mot detta liksom alla medicinska organisationer som t.ex. Academy of Medicine, Academy of Psychiatrics och Academy of Pediatrics.

De som arbetar för en total legalisering av cannabis stävar ofta att få medicinsk marijuana godkänt som ett första steg. Ofta används mycket emotionella påståenden som ”inte kan du väl förneka en 85årig kvinna med cancer detta ” för att påverka opinionen. Naturligtvis framställer de cannabis som både ofarligt och att det har bra medicinska effekter vid olika sjukdomar.

Det är möjligt att någon av de mer än 60 olika cannabinoiderna kan ha en medicinsk effekt. Men den måste i så fall isoleras och studeras separat systematiskt -vetenskapligt med djurförsök etc. efter att ha syntetiserats. Det är så modern läkemedelsindustri arbetar!! Ett antal olika mediciner har ju sitt ursprung från växtriket.

Den så kallade medicinska marijuana i sin nuvarande form är ett rent hokus pokus och inte förenligt med 2000talets krav på bevisade effekter inklusive frånvaro av biverkningar och med de stränga krav som finns på läkemedelsindustrin

Cannabis och legalisering

Lovsångerna för cannabis kom tidigare från entusiastiska användare men numera från dels grupper av drogliberala, dels från från ”cannabisindustrin.” Denna propagerar på ett professionellt sätt med uttalande från betalda konsulter till vanlig folk med annonser , TV program och desinformation och backar upp grupperna av drogliberala. En taktik som visar stora likheter med hur tobaksindustrin agerade för ett antal decennier sedan !. trots att tobakens skadliga effekter var välkända.

Ofta är första steget mot legalisering att få fram så kallad medicinsk marijuana i en stat. Emotionella metoder används som tidigare nämnts . Exempelvis hur kan man neka en döende åldring den lindring som cannabis ger ? Detta leder sedan till ökat användande och så småningom ändrade attityder och alltmera tryck och fritt cannabis för personer över 21 som i t.ex. Colorado.

Det finns även framstående politiker som har denna åsikt som Gary Johnson presidentkandidat för det libertarianska partiet 2016, som fick ca 4 % av rösterna. I delar av USA är de drogliberala grupperna så inflytelserika att de stora partierna tar hänsyn till dem.

Flera politiska ungdomsförbund i Sverige (Centern, Liberalerna) har uttalat sig för legalisering, men detta har mötts av kraftigt avståndstagande av deras moderpartier liksom av läkare som sett problemen(Knutsen K)(32)

Motståndet mot legalisering i USA har skett huvudsakligen via idrottsrörelse kyrkor ,polis och sjukvård, medan politiker varit ljumma eller ej vågat ta ställning.

”Legalizing marijuana is a deal with the devil” säger RL Du Pont (2016))(33) en tidigare antidrog- tsar i federala administrationen i Washington. Legalisering ökar användandet och han påpekar att de stora kostnaderna för samhället kommer från användandet och ej från förebyggande.

I Sverige har Kegö W och Leijonmark E (30)påpekat riskerna med legalisering. Och här är dessbättre folkopinionen är helt bakom ett motstånd mot legalisering med mer än 90 % !

Nyligen har vid folkomröstningar i bland annat Kalifornien man röstat för legalisering vilket är ett klart bakslag.

Genom legalisering har man ansett att staten skulle tillföras stora skattemedel och att kriminaliteten skulle minska. Verkligheten visar i stället att detta var antingen ett önsketänkande eller propaganda. De beräknade skatteintäkterna blev endast 50 % av de prognostiserade, sjukvårdskostnaderna ökade både för samhälle och försäkringsbolag, antalet trafikolyckor både med och utan dödlig utgång ökade, antalet besök och inläggningar på sjukhus ökade och man såg ej någon minskning av den svarta cannabismarknaden – narkotikakarteller ! (de betalar ju inte skatt eller försäkringar) SAM(34) (2016), Rocky Mountain Trafficking ... vol.4 (35) (2016)

Big marijuana.

Man har tidigare talat om Big Tobacco med de stora bolag som lever på tobakstillverkning och försäljning. Det har varit en synnerligen ekonomiskt vinstdrivande verksamhet och i decennier förnekade man alla skadeverkning av tobak!. Då dessa nu blir mera allmänt kända och en rad länder sätter upp olika förbud, driver skadeståndsprocesser etc. ser tobaksindustrin sig efter andra eller alternativa marknader. Man siktar dels in sig på olika ”non western” länder men även mot alternativa produkter som t.ex. E-cigaretter. Cannabis är en annan. Cannabisverksamheten ses kunna bli synnerligen lönande och en rad nya och gamla bolag investerar mycket pengar på denna nya verksamhet där man ser stora vinster redan nu, men framför allt i framtiden om flera delstater i USA skulle legalisera cannabis. Man stöttar med stora belopp de krafter som verkar för medicinsk marijuana och de som verkar för legalisering. Dessutom finns ett antal multimiljardärer (Georg Soros med flera) som av oklara anledningar stöttar med miljardbelopp. I presidentvalskampanjen 2016 har Gary Johnson kandidat för oberoende partiet klart satsat på en generell legalisering. Han är dessutom själv brukare .

Ett exempel på den propaganda och annonsering som finns i t.ex. *marijuana business news.com* som säger :”easy way to supplement your retirement income” och ”Buy American. Support your local farmers. Help our economy”

Myter kring marijuana

Kring marijuana sprids på nätet och annat sätt en massa myter av framför allt brukare, säljare och andra inklusive Big Marijuana . Olson P (36)) har i en skift beskrivet 8 av dem och analyserar deras påståenden och visar på felaktigheter, dvs. att de är myter (alternative facts) och inte fakta som kan bevisas genom officiella handlingar eller vetenskapliga studier. Han anför som exempel :

”FN konventionen (1961) tillkom av misstag.”(Single convention of drugs)

Nej fakta är ett flertal länder med stor erfarenhet av cannabissmissbruk ville det !

Cannabis är ett läkemedel.

Nej – det är ej godkänt som sådant och säljes ej på apotek i något land !

Cannabis är en lätt drog

Nej det har ju ett antal allvarliga biverkningar både akuta och kroniska både neurologiska - psykologiska och vanliga somatiska .Bland dem som söker för drogproblem är cannabis vanligt i 25-30 % !

Förebyggande..

Alla sorter narkotika skadar individer och ger stora kostnader för samhället. Mycket av debatten handlar kring behandling och rehabilitering av missbrukare. Det finns speciella problem. Ett problem i t.ex. Göteborg är att ungdom som varit på rehabilitering under ett antal månader till en kostnad av hundratusentals kronor för skattebetalarna kan sändas tillbaka till sin ursprungliga miljö i samband med helg och snabbt återfalla i sitt missbruk.

I all medicinsk verksamhet är förebyggande den mest effektiva och ekonomiska metoden. Detta kan när det gäller droger ske genom att minska tillgänglighet med tull, polis, lagar etc., men man måste också göra individerna mindre benägna att använda droger.

Det finns ett antal olika metoder för upplysning och kontroll. Ett rationellt sätt att nå alla barn-ungdomar är att ge dessa program i skolan. Ett annat sätt är också att försöka påverka hela samhället. I stora studier från Reykjavik har visats effekt på användningen av alkohol, tobak och cannabis hos ungdomar genom att använda ett strukturerat program med inverkan av samhälle, föräldrar och skola., (Sigfusson J(37,38)

I Göteborg har vi försökt att i antal skolor både grund och gymnasieskolor att införa ett system med certifiering- RS2360 mot droger (ANTDE -Alkohol,Narkotika,Tobak, Doping,Energidrycker) genom användande ett modifierat ISO program .

Att energidrycker är med beror på att visats att tidigt användande ökar risken att använda cannabis senare (Barense -Diaz Y et al) (39)

RS2360(44) är framtaget med hjälp standardiseringsexperter. Den syftar till att alla i skolan skall vara medvetna om problemen med missbruk, och ha kunskap. Det är sannolikt att sådana system medverkar genom att ge struktur inverkar även på andra olämpliga attityder inom skolan dvs. man kan ingripa mot den så kallade ”trappan”– mobbning -skolk- våld - skadegörelse – narkotika- kriminalitet. Lidén S (40). Man involverar all personal förutom elever och bör även involvera föräldrar.

En allmän version finns nu 2017 av RS2360 lämplig för bolag,kommuner och andra.

Ett problem i skolan är ofta hur göra om misstanke på elev som missbrukar är att kunna ta prover . Skolverket har här ibland givit felaktiga (mot lagen stridande besked. Hübinette S (41,42,43).Samarbete mellan Sociala myndigheter och skola –föräldrar och vem som gör vad och vem som berättar vad är av stor betydelse ! Han har alltså i flera publikationer givit klara och tydliga besked om hur göra och alla de legala och praktiska detaljer som finns kring drogtestning. Han påpekar också klart hur man vid dessa utredningar kan avslöja nät av försäljning etc. inom en skola och dess samband med andra försäljare.

Skolans samarbete med polisen är viktigt och kan innebära både föreläsningar och användande av narkotikahundar som på icke lektionstid går igenom lokalerna. Lingstedt S (45)

Elevhälsans uppgifter att motarbeta droger påpekas av Ulla Kungur (46)och Bergqvist G& de Maré JM (47)

I sin översikt av vissa metoder för förebyggande kom ej **SBU** (Statens Beredning för medicinsk Utredning) år 2015 ej till något säkert kraftigt signifikant resultat(48).Det finns dock skäl att tro att detta kan bero på deras urval har varit mycket smala metoder som endast bedömer en variabel - t.ex. visst användande i skolan. Mera samhällspåverkande och med

inkluderande av föräldrar som t.ex. Reykjavikstudierna av Jon Sigfusson (37, 38) är ej med något även SBU påpekar..

I flera Cochrane studier angående effekten av prevention fann man vidare i motsats till SBUstudien (48) en effekt WHO (2015) Faggiano F et al(49)

Man bör få effekt av att inte bara använda skolan utan även arbeta med föräldrar och samhället i stort, vilket klart påpekats av Hübinette S.(2016) Det är ju denna typ av metodik som har använts på Island med gott resultat (Sigfusson J) . I studierna från Öckerö om minska alkoholanvändning hos ungdomar använder sig Fransson H (51) mycket av påverkan på föräldrarna med föräldramöten med gott resultat. I certifieringsprogrammet RS 2360 finns också med aspekter på familj och samhälle som en punkt!

Sammanfattning.

Användande av cannabispreparat är ett ökande problem som har många olika aspekter. Okunnigheten är hos många stor angående skador och hos missbrukare förekommer närmast religiöst sektliknande beteende liksom ett från vissa ekonomiska intressen stort tryck att öka användandet - Big Marijuana.

Det stora personliga problem som kan uppstå, lidande för familj och vänner liksom de stora kostnader som samhället kan drabbas av får inte döljas!

Upplysning, olika effektiva förebyggande program för förhindra missbruk naturligtvis kombinerat med åtgärder mot tillgång måste till. Allt detta utan ge avkall på en långsiktig och adekvat behandling av de som råkat bli missbrukare

Det är viktigt att samhället är uppmärksam på problematiken och att på alla sätt motverka framväxten ett Big Marijuana .

Erfarenheterna från Big Tobacco och deras fullständigt amoraliska agerande beträffande en produkt som orsakar miljoner människor förtidiga död är tankeväckande !.

Litteraturlista

- 1.Larsson G (2011) SOU (Statens Offentliga Utredningar)11:6 Missbruket, kunskapen, vården
- 2.Olsson P(2015) Big Marijuana. Fri Förlag
- 3 Volkow Nora D (2014) Adverse health effects of marijuana use. NEJM 370.23. 2219-2227
- 4 Ramström J (2007) Skador av hasch och marijuana Socialmedicinsk Tidskrift 2007 :1 : 16-26
- 5 Ramström J .(2013)Skador av hasch och marijuana. En genomgång av litteraturen till och med 2008 . Statens Folkhälsoinstitutet Rapport 2009:13

- 6 Danielsson Anna-Karin & Allebeck P :(2015) Cannabis i Stockholms län. Konsumtion och konsekvenser. Centrum fört epidemiologi och samhällsmedicin.
- 7 Thiblin I & Fugelstad Anna (2016) Felaktiga slutsatser om narkotikadöd. Läkartidningen .113;EC 63
- 8 Ellgren Maria et al Neuropsychopharmacology 2006: 32 :607-615
- 9 Ashtari M et al. (2009) Diffusion abnormalities in adolescents and young adults with a history of heavy cannabis use. Journal Psychiatric Research 43:189-202
- 10Ashtari M et al (2011) Medial temporal structures and memory function in adolescents with heavy cannabis use. J Psychiatric Reseach 45 1055.-1066
- 11.1177 VÅRDGUIDEN.
- 12 .WHO (2016) The health and social effects of nonmedical use of cannabis(nätet) Bygger bland annat på rapport från underkommitte av 2015.
- 13Washington Post .2014-08-05 . The legalization of Marijuana in Colorado.
- 14 Rocky Mountain High Intensity Drug Trafficking Area (2014). The impact vol 2.
- 15 Rocky Mountain High Intensity Drug Trafficking Area (2015) The impact vol 3 .
- 16 Di Forti Marta et al.(2015) Proportion of patients in south London with first episode of psychosis.The Lancet Psych 2015-08-20 D 140045R1
- 17 Moore TH et al(2007)Cannabis use and social and risk of psychotic or affective mental health outcomes. A systematic review . Lancet 370: 318-328
- 18Andreasson S, Allebeck P et al (1987). Cannabis and schizofrenia. A longitudinal study of swedish conscripts . Lancet 2 1483-1486
- 19 Allebeck P et al (1993) Cannabis and schizofrenia.A longitudinal study of cases treated in Stockholm County . Acta Psychiatr Scand 88: 21.24
- 20Meier Madeline et al Persistent cannabis users show neuropsychological defects from childhood to middle age PNAIS 2012 v 109 -40-E 2657-2669 (Dunedin studien)
- 21 Lundqvist T(1995) Dissertatio. Cognitive dysfunction in chronic cannabis users during treatment. Almqvist & Wiksell, Stockholm
- 22 Lundqvist T (referat artikel) DN debatt 2011-08-15
- 23 Socialstyrelsen (2009) Barn och unga i familjer med missbruk. Vägledning för socialtjänsten och andra aktörer. Edita Västra Aros
- 24Lynskey MT et al (2006)Early onset cannabis use and progression to other drug use in a sample of dutch twins . Behav Genet 3&: 195-200
- 25Ellgren M (2007) Neurological effect of early exposure. Relation to the gateway hypothesis MD Thesis Karolinska Institutet Stockholm
- 26.FergussonDM et al (2006) on gateway hypothesis. Addiction 2006-101:356-366
- 27Fergusson DM et al (2008) The developmental antecedents of illicit drug use. Evidence from a 25 year longitudinal study, Drug and alcohol dependence 96. 165-177

- 28 Hall W et al (2014) What has research over the past two decades revealed about the adverse health effects of recreational cannabis use. *Addiction* August 4 .
- 29 Patterson B . Californias 50000 pot farms are sucking rivers dry .
Scientific American July 3 2015.
- 30 Kegö W & Leijonmark E Narkotikaindustrins påverkan på samhällen .
Institute for Security and Development policy (Socialstyrelsen)
- 31 Kegö W. & Leijonmark E. Cannabis. Argument mot legalisering. Institute for
Security & Development Policy. 2013
32. Knutsen K (2015) GP 20160525 debatt.
- 33 Du Pont R (2016) River Mental Health)
- 34 SAM (2016) Lessons learned after 4 years of Marijuana Legalization
- 35 The Rocky Mountain High Intensity Drug Trafficking Area .(2016)The impact .Vol 4 .
- 36 Olsson P . 8 myter kring cannabis. RNS förlag .
- 37 Sigfusson J (2013) European Primary Prevention Conference Tallinn .
- 38 Sigfusson J (2014) se också youtube och föredrag Umeå 2014.
- 39 Barreñe-Dias Yara et al(2016) Consuming energy drinks at the age of 14 predicted
illegal substance use at 16. *Acta Paedr*, 105-:1361-1368
- 40 Lidén S (2013) European Primary Prevention Conference Tallinn
- 41 Hübinette S (2012) Narkotikafri skola 3.0 Fri förlag
- 42 Hübinette S (2014) Narkotikafriare gymnasieskola RNS(även på internet)
- 43 Hübinette S (2016) Vägar till en narkotikafri skola. Wolters Kluwer
- 44 RS 2370: 2013
- 45 Lingstedt S Personal Communication
- 46 Kungur U (2013,2014, 2016) Cannabis och unga i Göteborg Kunskapskällar´n .
- 47 Bergqvist G & de Maré JM (2015) Användning av cannabis-en utmaning .*Barnläkaren*
2015 del 5 p 19-20
- 48 SBU rapport 243 (2015) ISBN 978-91-85413-87-4
- 49 Faggiano F et al (2014) Cochrane review. iCD 003 dir /10.1002/ 14651838 CD
- 50 Fransson H Personal Communication